

X Jubileuszowa Konferencja Limnologiczna w Czernicy

Grzegorz Kowalewski, Krystyna Milecka

Oddajemy do rąk czytelników pierwszy numer nowego czasopisma „Studia Limnologica et Telmatologica” poświęconego jeziorom, ich genezie, funkcjonowaniu, przeobrażeniom, osadom oraz temu, co zwykle kończy ich żywot, czyli torfowiskom. Wydawcą pisma jest Polskie Towarzystwo Limnologiczne, organizacja skupiająca limnologów fizycznych, paleolimnologów, hydrochemików, hydrobiologów i wszystkich innych, którzy zajmują się czymkolwiek, co ma związek z jeziorami.

Zakres tematyczny publikowanych w nim materiałów jest więc ograniczony wyłącznie związkiem z jeziorami i torfowiskami. Jednym z motywów jego założenia była rozległość tematyki prezentowanej na X konferencji limnologicznej, którą uczestnicy prezentowali często zagadnienia przekrojowe, czasem o zabarwieniu dydaktycznym, a także liczne sprawozdania i doniesienia. Konferencja była także miejscem nowych działań na polu organizacyjnym Polskiego Towarzystwa Limnologicznego, w tym walnego zgromadzenia członków połączonego z wyborami nowych władz oraz powołania pierwszej komisji naukowej. Prezentacja tak rozległej tematyki nie mieściła się w profilach istniejących czasopism, zwłaszcza, że sporo materiałów związanych jest z jedną z krajowych organizacji naukowych – PTLim-em. Wydawany przez PTLim. periodyk angielskojęzyczny («Limnological Review»), w którym publikowane są wyłącznie wyniki bieżących prac badawczych, wyklucza publikowanie opracowań syntetycznych a także sprawozdań, recenzji etc. «Studia Limnologica et Telmatologica» mają pełnić właśnie rolę pośrednią, publikując materiały dużej wagi naukowej, ale także drobne, ale jakże niezbędne doniesienia, jak np. zapowiedzi nadchodzących oraz sprawozdania z odbytych konferencji i spotkań naukowych czy warsztatów, recenzje książek i innych prac naukowych, prezentacje tematyki badawczej jednostek naukowych, zamieszczanie materiałów z konferencji (jak w tym numerze), informacji o działaniach, związanych z jeziorami i wiele innych. Jeziorami i torfowiskami zajmuje się bowiem w naszym kraju tak wiele instytucji, że konieczne jest powołanie organu, który będzie pełnił rolę swoistego „centrum informacyjnego”. Ufamy, że uda się to zrealizować dzięki rozległości zainteresowań członków PTLim., wśród których nie

brak także praktyków, zajmujących się jeziorami nie zawsze od strony naukowej, ale z wyników prac badawczych korzystających i w nich często uczestniczących. Nie będziemy unikać kontaktu z dziedzinami gospodarki, które są związane w jakiś sposób z jeziorami. Możliwe będzie tu nawiązanie współpracy na zasadzie wymiany obustronnych korzyści, np. w formie artykułów sponsorowanych. Atutem pisma będzie także jego obecność w Internecie, na stronach Komisji Naukowej Paleolimnologii. Są one w przygotowaniu, a adres opublikujemy w następnym, czerwcowym numerze Studiów oraz na stronach naszego Zakładu (www.zbip.amu.edu.pl).

Niniejszy, pierwszy numer prezentuje zagadnienia prezentowane na X Konferencji Limnologicznej, która odbyła się w Czernicy k. Brus (Bory Tucholskie) w październiku ubiegłego roku, a która została zorganizowana przez Zakład Biogeografii i Paleoekologii UAM. Jej ideą przewodnią była paleolimnologia uprawiana na polu krajowym i jej związki z limnologią. Dlatego też tej tematyce poświęcone są, przede wszystkim, prezentowane artykuły, opracowane na bazie wystąpień konferencyjnych, niekiedy w rozszerzonej postaci. W części informacyjnej zamieszczono inne, prezentowane podczas konferencji zagadnienia, m.in. kmdr. por. dr D. Grabiec przedstawił prowadzone prace badawcze i możliwości organizacyjno-sprzętowe Akademii Marynarki Wojennej z Gdyni w zakresie badań akwenów śródlądowych. To miłe spotkanie (po raz pierwszy gościliśmy na konferencji limnologicznej przedstawiciela Armii!) zawdzięczamy miejscu lokalizacji obrad, bowiem Pana Komandora spotkaliśmy w trakcie przygotowań do konferencji z tej racji, że ośrodek w Czernicy należy właśnie do AMW. Mamy nadzieję, że to spotkanie zaowocuje nawiązaniem współpracy naukowej.

W tym miejscu należy złożyć słowa podziękowań wszystkim współorganizatorom X Konferencji i tym, którzy swoją bezinteresowną pracą przyczynili się do jej przygotowania. I tak, dziękujemy Panu Rektorowi AMW za życzliwe udostępnienie ośrodka w tym pięknym miejscu na czas obrad. Panu Kierownikowi ośrodka słowa wdzięczności należą się za wsparcie działań organizacyjnych. Szczególne słowa podziękowania należą się Dyrektorowi Parku

Narodowego Bory Tucholskie, Panu Januszowi Kochanowskiemu za „pomysł na Czernicę” oraz wsparcie logistyczne i finansowe, zwłaszcza podczas sesji terenowej, która odbyła się (niestety, z powodu ulewy tylko częściowo) na terenie Parku lub jego otuliny. Zaangażowanych w te działania było wielu, nie wymienionych tu z nazwiska pracowników PNBT, którym także serdecznie dziękujemy.

Podczas spotkań organizacyjnych w siedzibie Parku padł pomysł przygotowania przewodnika do sesji terenowej w nieco ładniejszej postaci, niż ma to zazwyczaj miejsce na konferencjach. Dzięki współpracy z kierownikiem Pracowni Dydaktyczno-Naukowej PNBT, Panią Magdaleną Kochanowską, powstał dwujęzyczny, kolorowy, bogato ilustrowany przewodnik po jeziorach i torfowiskach PNBT, a jego ostateczny kształt zaskoczył nawet samych redaktorów! Książka spotkała się z życzliwym przyjęciem uczestników obrad, co było dla redaktorów najlepszą nagrodą za włożony, wielki trud redakcyjny.

Stronę finansową konferencji i znaczną ilość spraw logistycznych kontrolował, przy współpracy pracowników Zespołu Parków Krajobrazowych Nadwiślańskiego i Chełmińskiego, jego Dyrektor, a zarazem sekretarz Towarzystwa Przyjaciół Dolnej Wisły dr Jarosław Pająkowski, któremu dziękujemy za nadzwyczajną skuteczność organizacyjną, a zwłaszcza za przysmaki i napitki podczas przerw w obradach, uroczystej kolacji i w torbie-niespodziance na drogę.

Cenne wsparcie organizacyjne otrzymaliśmy także od Dyrektora Zaborskiego Parku Krajobrazowego, Pani Ariadny Maćkiewicz, za co także serdecznie dziękujemy.

Osobno chcieliśmy podziękować prof. A. Choińskiemu za wsparcie organizacyjne, zwłaszcza w kontaktach z MNIiI oraz prof. J. Rutkowskiemu i R. Kornijowowi za recenzje, a wszystkim pracownikom naszego Zakładu za sprawne przeprowadzenie „czarnej roboty”.

Wreszcie, konferencja nie odbyłaby się bez wsparcia finansowego MNIiI oraz Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM w osobach jego Dziekana Pana prof. H. Rogackiego oraz Dyrektorów Instytutu Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego, prof. A. Choińskiego i Instytutu Paleogeografii i Geoekologii – prof. A. Kostrzewskiego.

Ponieważ konferencja w Czernicy była X, a więc Jubileuszowa, publikujemy także krótką syntezę odbytych dotychczas konferencji, które – jak słusznie zauważył jej autor, pierwszy przewodniczący PTLim., a zarazem pomysłodawca i organizator pierwszej konferencji limnologicznej, prof. A. Choiński – niewątpliwie przyczyniły się do integracji środowiska limnologów w naszym kraju. Jednym z jej przejawów jest powołanie pierwszej Komisji Naukowej w ramach PTLim., o czym również piszemy w tym tomie.

